

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
10 П бр. 1142/10
Дана: 05. марта 2015. године
Београд
Тимочка број 15

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, и то судија Слободан Керановић, као судија појединач, у парници тужилаца **МУРАДИФА ХУСОВИЋА** из Прибоја, ул. Бошка Бухе, **РАМИЗА ХОЦИЋА** као правног следбеника Фериде Хоџић из Прибоја, ул. Драгољуба Савића бр. 22, **ИСМЕТА ХУСОВИЋА** из Прибоја, ул. Лоле Рибара бр. 8, **ХАЈДА КАЛТАКА** из Прибоја, ул. Боре Пенезића бб, **ЦАФЕРА КАЛТАКА** из Пљевља, ул. Козарачка бр. 7, Република Црна Гора, **ХИМЗА КАЛТАКА** из Кукуровића, **МЕХА КАЛТАКА** из Прибоја, ул. Саве Ковачевића бр. 205, **МЕХМЕДА БУЛУТОВИЋА** из Прибоја, ул. Иве Лоле Рибара бр. 84, **ИЗЕТА БУЛУТОВИЋА** из Ротердама, Краљевина Холандија, **ИСМЕТЕ БУЛУТОВИЋ** из Ротердама, **БАЈРАМА ОМЕРОВИЋА** из Прибоја, ул. Боре Пенезића бб, **ХАЈРУДИНА МУРАТОВИЋА** из Пљевља, ул. Ослобођење бр. 10, које заступа заједнички пуномоћник Савић Татјана, адвокат из Београда, ул. Тргска бр. 5, против тужене **РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ-МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ**, коју заступа Дирекција за имовинско-правне послове из Београда, ул. Светозара Марковића бр. 21, ради накнаде штете, по одржаној главној расправи, донео је дана 05.03.2015. године следећи:

ПРЕСУДУ

I

ОДБИЈА СЕ КАО НЕОСНОВАН тужбени захтев тужилаца **МУРАДИФА ХУСОВИЋА** из Прибоја, **РАМИЗА ХОЦИЋА** као правног следбеника Фериде Хоџић из Прибоја, **ИСМЕТА ХУСОВИЋА** из Прибоја, **ХАЈДА**

КАТЛАКА из Прибоја, **ЦАФЕРА КАЛТАКА** из Пљевља, **ХИМЗА КАЛТАКА** из Кукуровића, **МЕХА КАЛТАКА** из Прибоја, **МЕХМЕДА БУЛУТОВИЋА** из Прибоја, **ИЗЕТА БУЛУТОВИЋА** из Ротердам, **ИСМЕТЕ БУЛУТОВИЋ** из Ротердама, **БАЈРАМА ОМЕРОВИЋА** из Прибоја, **ХАТЕ ОМЕРОВИЋ** из Прибоја, **ХАЈРУДИНА МУРАТОВИЋА** из Пљевља којим су тражили да се обавеже тужена **РЕПУБЛИКА СРБИЈА-МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ** да тужиоцима надокнади материјалну штету насталу уништењем њихове непокретне имовине и то:

-**МУРАДИФУ ХУСОВИЋУ** износ од 1.500.000,00 динара, на име уништене породичне стамбене зграде површине 48м², постојеће на кп 2661, уписано у листу непокретности број 185 КО Сочице,

-**РАМИЗУ ХОЦИЋУ**, као правном следбенику Фериде Хоцић, износ од 2.600.000,00 динара, на име уништене куће површине 63м², уписане у препис поседовног листа 208 КО Сочице,

-**ИСМЕТУ ХУСОВИЋУ** износ од 500.000,00 динара на име уништене породичне стамбене зграде, површине 54м² и помоћне зграде површине 28м², постојеће на кп 2272, уписана у поседовни лист 182 КО Сочице,

-**ХАЈДУ КАЛТАКУ** износ од 4.000.000,00 динара на име уништене стамбене зграде, површине 42м², на КП 2348, стамбене зграде површине 42 м² на кп 2501, помоћне зграде површине 30м², на кп 2501, и помоћне зграде површине 36 м², на кп 2568, а све по препису листа непокретности број 201 КО Сочице,

-**ЦАФЕРУ КАЛТАКУ** износ од 3.000.000,00 динара на име уништене породичне стамбене зграде површине 42 м² на кп 2424 и помоћне зграде површине 20м², на кп 2424, а све по препису листа непокретности број 193 КО Сочице,

-**ХИМЗИ КАЛТАКУ** износ од 700.000,00 динара и **МЕХИ КАЛТАКУ** износ од 1.200.000,00 динара, на име уништене стамбене зграде површине 42м² на кп 2628, помоћне зграде површине 35м² на кп 2628, и помоћне зграде површине 40м² на кп 2629, на којима су били сувласници са уделима од 4/18 и 7/18, а све по препису листа непокретности број 195 КО Сочице,

-**МЕХМЕДУ БУЛУТОВИЋУ** износ од 800.000,00 динара, **ИЗЕТУ БУЛУТОВИЋУ** износ од 800.000,00 динара, **ИСМЕТИ БУЛУТОВИЋ** износ од 600.00,00 динара на име уништене породичне стамбене зграде површине 36м² на кп 2401, помоћне зграде површине 30м² на кп 2401, и

помоћне зграде површине 30м2 на кп 2401, а све по препису листа непокретности број 190 КО Сочице,

-**ХАТИ ОМЕРОВИЋ и БАЈРАМУ ОМЕРОВИЋУ** износ од по 500.000,00 динара (удели 2/11) на име уништене породичне стамбене зграде површине 48м2 постојеће на кп 2892/2, и породичне стамбене зграде површине 64м2 постојеће на кп 2958, а све по препису листа непокретности број 214 КО Сочице,

-**БАЈРАМУ ОМЕРОВИЋУ** износ од 3.000.000,00 динара на име уништене породичне стамбене зграде површине 80м2 постојеће на кп 2895, а све по препису листа непокретности број 213 КО Сочице,

-**ХАЈРУДИНУ МУРАТОВИЋУ** износ од 3.000.000,00 динара на име уништене породичне стамбене зграде површине 49м2 постојеће на кп 2077, и помоћне зграде површине 35м2 на кп 2077, а све по препису листа непокретности број 159КО Сочице,

а све са законском затезном каматом од 11.04.1993. године, као дана настанка штете, па до исплате.

II

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да туженој надокнаде трошкове парничног поступка у износу од 22.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом извршења.

III

ОДБИЈА СЕ предлог тужилаца за ослобађање од плаћања судских такси у овој правној ствари.

О б р а з л о ж е њ е

Тужиоци су у тужби и речи на расправи, преко пуномоћника навели да су власници непокретности у селу Кукуровићи, које су уништене током 1993. године приликом напада резервног састава Војске Југославије (у даљем тексту ВЈ) на ово село. За време оружаног сукоба на простору Републике Босне и Херцеговине, на територији села Кукуровићи, општина Прибој, које се налази уз границу са том републиком биле су распоређене

јединице резервног састава ВЈ и то Ужички корпус ВЈ од дана 08.05.1992. године. Око села Кукуровићи налазила су се три положаја ВЈ: на брду Мустафин гроб, у основној школи у Кукуровићима и црногорском селу Поблаће, а такође је војска била смештена и у кућама Голе Милета, Ратка и Милке. Данас 18.02.1993. године извршен је минобацачки и пешадијски напад на село Кукуровићи из правца сва три поменута положаја ВЈ. Следећег дана на лице места су изашли истражни судија Окружног суда у Ужицу, припадници СУП Ужице и СУП Прибој и Окружни јавни тужилац у Ужицу о чему је сачињен записник о увиђају у предмету Кри. бр. 9/93. Становници Кукуровића су након напада напустили село, а данас 11.04.1993. године спаљено је још 8 кућа са помоћним објектима. Истог дана је на лице места изашао истражни судија Општинског суда у Прибоју и припадници СУП Прибој, о чему је сачињен записник о увиђају у предмету Кри. бр. 32/93. Дедо Хусовић био је власник 1/3, а Мурадиф Хусовић власник 2/3 сада уништене породичне стамбене зграде постојеће на к.п. 2661, површине 48 м², уписана у лист непокретности бр. 185 КО Сочице. Фериди Хоцић је уништена кућа површине 63 м², постојећа на КП 2493, уписана у лист непокретности бр. 208 КО Сочице, Ибрахиму Хусовићу, Исмету Хусовићу и Фикрету Хусовићу, уништена је ½ породичне стамбене зграде од 54 м², уписана у поседовни лист 201 КО Сочице и ½ помоћне зграде површине 28 м² на којој су били власници са по 5/36, 5/36 и 8/36 идеалних делова, постојећој на к.п. 2272 КО Сочице, Рами Хусовићу уништена је ½ идеалних делова породичне стамбене зграде површине 54 м² и ½ помоћне зграде површине 28 м², постојећа на к.п. 2272 КО Сочице, уписана у поседовни лист бр. 201 КО Сочице. Рами Хусовићу уништена је помоћна зграда површине 35 м² на к.п. 2372 уписана у поседовни лист 184 КО Сочице и кућа површине 70 м² уписана у препис поседовног листа 1526 КО Прибој, Хајду Калтаку уништене су породична стамбена зграда површине 42 м² на к.п. 2348, породична стамбена зграда површине 42 м² на к.п. 2501, помоћна зграда површине 30 м² на к.п. 2501 и помоћна зграда површине 36 м² на к.п. 2568, све по препису листа непокретности бр. 201 КО Сочице, Џаферу Калтаку уништене су породична стамбена зграда површине 42 м², постојећа на к.п. 2424, помоћна зграда површине 20 м² на к.п. 2424, а све по препису листа непокретности бр. 193 КО Сочице. Химзо Калтак био је власник 4/18, а Мехо Калтак 7/18 идеалних делова породичне стамбене зграде површине 42 м² на к.п. 2628, помоћне зграде површине 35 м² на к.п. 2628 и помоћне зграде површине 40 м² на к.п. 2629, све по препису листа непокретности 195 КО Сочице. Шефкет Булутовић, Мехмед Булутовић, Изет Булутовић и Исмета Булутовић били су власници са по 4/15, 4/15, 4/15 и 3/15 идеалних делова на породичној стамбеној згради површине 36 м² на к.п. 2401, помоћној згради површине 30 м² на к.п. 2401 и помоћној згради површине 30 м² на к.п.

2401, а све по препису листа непокретности бр. 190 КО Сочице. Ибрахим Калтак и Рабија Калтак били су власници са по $\frac{1}{2}$ идеалног дела породичне стамбене зграде површине 63 м², постојеће на к.п. 2481 по препису листа непокретности бр. 209 КО Сочице. Бајраму и Хати Омеровић уништена је породична стамбена зграда површине 48 м², постојећа на к.п. 2892/2 и породична стамбена зграда површине 64 м², постојећа на к.п. 2958, а све по препису листа непокретности бр. 214 КО Сочице, на којима су били власници са уделом од 2/11. Хајрудину Муратовићу уништена је породична стамбена зграда површине 49 м² постојећа на к.п. 2077 и помоћна зграда површине 35 м² на к.п. 2077, а све по препису листа непокретности бр. 159 КО Сочице. Тужиоци су навели да су све непокретности уништене приликом напада на село коју су извршили припадници резервног састава ВЈ па је на овај начин тужиоцима проузрокована материјална штета за коју тужена одговара на основу чланова 172 став 1 ЗОО и члана 180 ЗОО, као и на основу општеприхваћених правила међународног права. Истакли су да право тужилаца на накнаду штете у конкретном случају није застарело, имајући у виду члан 377 ЗОО, обзиром да се ради о кривичном делу Ратни злочин против цивилног становништва, које спада у групу кривичних дела код којих нема застарелости кривичног гоњења, а осим тога, предузимањем радње истражног судије Окружног суда Ужице и Општинског суда Прибој по пријави тужилаца прекинут је рок застарелости који још увек траје. Тужиоци су се претходно обратили законском заступнику тужене ради вансудског поравнања.

Тужиоци су предложили да суд усвоји тужбени захтев и да обавеже тужену да тужиоцима надокнади материјалну штету насталу уништењем њихове непокретне имовине и то да исплати Деди Хусовићу износ од 750.000,00 динара и Мурадифу Хусовићу износ од 1.500.000,00 динара, на име уништене породичне стамбене зграде површине 48м², постојеће на КП 2661, уписано у листу непокретности број 185 КО Сочице, Фериди Хоџић износ од 2.600.000,00 динара, на име уништене куће површине 63м², уписане у препис поседовног листа 208 КО Сочице, Ибрахиму Хусовићу износ од 500.000,00 динара, Исмету Хусовићу износ од 500.000,00 динара, Фикрету Хусовићу износ од 500.000,00 динара, Раму Хусовићу износ од 1.500.000,00 динара, на име уништене породичне стамбене зграде, површине 54м² и помоћне зграде површине 28м², постојеће на кп 2272, уписана у поседовни лист 182 КО Сочице, Хајду Калтаку износ од 4.000.000,00 динара на име уништене стамбене зграде, површине 42м², на КП 2348, стамбене зграде површине 42 м² на кп 2501, помоћне зграде површине 30м², на кп 2501, и помоћне зграде површине 36 м², на кп 2568, а све по препису листа непокретности број 201 КО Сочице, Џаферу Калтаку износ од 3.000.000,00 динара на име

уништене породичне стамбене зграде површине 42 м² на КП 2424 и помоћне зграде површине 20м², на кп 2424, а све по препису листа непокретности број 193 КО Сочице, Химзи Калтаку износ од 700.000,00 динара, Мехи Калтаку износ од 1.200.000,00 динара, на име уништене стамбене зграде површине 42м² на кп 2628, помоћне зграде површине 35м² на кп 2628, и помоћне зграде површине 40м² на кп 2629, на којима су били сувласници са уделима од 4/18 и 7/18, а све по препису листа непокретности број 195 КО Сочице, Шефкету Булутовићу износ од 800.000,00 динара, Мехмеду Булутовићу износ од 800.000,00 динара, Изету Булутовићу износ од 800.000,00 динара, Исмети Булутовић износ од 600.00,00 динара на име уништене породичне стамбене зграде површине 36м² на кп 2401, помоћне зграде површине 30м² на кп 2401, и помоћне зграде површине 30м² на кп 2401, а све по препису листа непокретности број 190 КО Сочице, Рабији Калтак износ од 1.500.000,00 динара и Ибрахиму Калтаку износ од 1.500.000,00 динара, на име уништене породичне стамбене зграде површине 63м² постојеће на кп 2481, а све по препису листа непокретности број 209 КО Сочице, Хати Омеровић и Бајраму Омеровићу износ од по 500.000,00 динара (удели 2/11) на име уништене породичне стамбене зграде површине 48м² постојеће на кп 2892/2, и породичне стамбене зграде површине 64м² постојеће на кп 2958, а све по препису листа непокретности број 214 КО Сочице, Бајраму Омеровићу износ од 3.000.000,00 динара на име уништене породичне стамбене зграде површине 80м² постојеће на кп 2895, а све по препису листа непокретности број 213 КО Сочице, Хајрудину Муратовићу износ од 3.000.000,00 динара на име уништене породичне стамбене зграде површине 49м² постојеће на кп 2077, и помоћне зграде површине 35м² на кп 2077, а све по препису листа непокретности број 159КО Сочице, све са законском затезном каматом од 11.04.1993. године, као дана настанка штете, па до исплате.

Трошкове парничног поступка су тражили и определили.

Предложили су ослобађање од плаћања судских такси с обзиром на то да тужиоци као и чланови њихових породица немају сталне приходе, те немају другу имовину, при чему би плаћањем таксе била угрожена њихова егзистенција, као и егзистенција чланова њиховог домаћинства.

Тужена је у одговору на тужбу и поднетим поднесцима, преко заступника, оспорила тужбу и тужбени захтев у целости и то како по основу, тако и по висини. Истакла је приговор застарелости обзиром да су протекли субјективни и објективни рокови застарелости у смислу члана 376 ЗОО, при чему је захтев за накнаду штете застарео имајући у виду и правно

схваташње Грађанског одељења Врховног суда Србије утврђено на седници од 10.02.2004. године у којем се наводи да „рокови застарелости потраживања накнаде штете из члана 377 ЗОО теку само према учиниоцу кривичног дела којим је штета узрокована, а не и према држави, односно правном лицу које одговара уместо њега“. Из достављених доказа се не може видети да је тужена одговорна за насталу штету, обзиром на то да се из записника о увиђају Кри. бр. 32/93 сачињеног дана 11.04.1993. године говори да је „више стамбених и помоћних зграда изгорело у пожару“, те се не могу применити одредбе члана 377, 388 и 292 ЗОО, обзиром да је иницијална кривична пријава поднета против НН лица, а тужба за накнаду штете против Републике Србије. Тужиоци су сазнали за штету након самог догађаја, тужба је поднета после законом прописаног рока. Тужена је истакла и приговор недостатка пасивне легитимације обзиром да из доказа произлази да је штету причинило више НН лица.

Предложила је да суд одбије тужбени захтев. Трошкове парничног поступка је тражила и определила.

Виши суд у Београду је дана 27.12.2012. године донео међупресуду П.бр.1142/2010 којом је у ставу првом изреке пресуде утврдио да је тужена Република Србија-Министарство одбране дужно да тужиоцима Мурадифу Хусовићу, Феридеу Хоџићу, Исмету Хусовићу, Хајди Калтак, Џеферу Калтаку, Химзи Калтак, Мехи Калтак, Мехмеду Булутовићу, Изету Булутовићу, Исмети Булутовић, Бајраму Омеровићу, Хати Омеровић и Хајрудину Муратовићу накнади претрпљену материјалну штету насталу уништењем непокретне имовине из штетног догађаја од 18.02.1993. године. Ставом другим изреке међупресуде утврђено је да је тужба повучена и то у односу на тужиоца првог реда, тужиоца четвртог реда, тужиоца шестог реда, тужиоца седмог реда, тужиоца дванаестог реда и тужиоца шеснаестог реда. Ставом трећим изреке прекинут је поступак у односу на тужиоца Ибрахима Калтака због смрти, а ставом четвртим изреке одлучено је да ће се прекинути поступак наставити када наследник или старала заоставштине преузму поступак или када их суд на предлог противне стране позове да то учине.

Решењем Апелационог суда у Београду Гж 3501/13 од 22.01.2014. године укинута је међупресуда Вишег суда у Београду П 1142/10 од 27.12.2012. године у ставу првом изреке и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Суд је у доказном поступку, а на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата

поступка, у смислу члана 8 Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци пресуде из следећих разлога:

Увидом у препис листа непокретности бр. 185 КО Сочице суд је утврдио да је Мурадиф Хусовић носилац права својине на породичној стамбеној згради, површине 48 м², постојећој на кат. парцели бр. 2661 КО Сочице и то са 2/3 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 208 КО Сочице суд је утврдио да је Ферида Хоџић, носилац права својине на породичној стамбеној згради, површине 63 м², постојећој на кат. парцели 2493 КО Сочице и то са 1/1 идеалног дела.

Читањем решења о наслеђивању Општинског суда у Прибоју О. бр. 3/09 од 27.01.2009. године, правноснажно дана 30.04.2009. године суд је утврдио да је Рамиз Хоџић законски наследник оставиле пок. Фериде Хоџић, бивше из Прибоја на целокупној заоставштини коју између осталог чини породична стамбена зграда уписана у листу непокретности бр. 208 КО Сочице изграђена на кат. парцели бр. 2493 у месту Кукуровићи.

Увидом у препис листа непокретности бр. 190 КО Сочице суд је утврдио да су Мехмед Булутовић, Исмета Булутовић и Изет Булутовић носиоци права својине на породичној стамбеној згради површине 36 м² постојећој на кат. парцели бр. 2401, помоћној згради површине 30 м² постојећој на кат. парцели бр. 2401 и помоћној згради површине 30 м² постојећој на кат. парцели бр. 2401, све уписане у листу непокретности 190 КО Сочице и то Мехмед Булутовић и Изет Булутовић са по 4/15 идеалног дела и Исмета Булутовић са 3/15 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 182 КО Сочице суд је утврдио да је Исмет Хусовић носилац права својине на породичној стамбеној згради површине 54 м², постојећој на кат. парцели бр. 2272 и помоћној згради површине 28 м², постојећој на кат. парцели бр. 2272, обе уписане у листу непокретности 182 КО Сочице и то са 5/36 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 201 КО Сочице суд је утврдио да је Хајдо Калтак носилац права својине на породичној стамбеној згради површине 42 м², постојећој на кат. парцели бр. 2348, породичној стамбеној згради површине 42 м², постојећој на кат. парцели бр. 2501, помоћној згради површине 30 м², постојећој на кат. парцели бр. 2501 и помоћној згради површине 36 м², постојећој на кат. парцели 2568, све уписане у лист непокретности 201 КО Сочице и то са 1/1 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 193 КО Сочице суд је утврдио да је Џафер Калтак носилац права својине на породичној стамбеној згради површине 42 м², постојећој на кат. парцели 2424 и помоћној згради површине 20 м², постојећој на кат. парцели 2424 и то са 1/1 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 195 КО Сочице суд је утврдио да су Химзо Калтак и Мехо Калтак носиоци права својине на породичној стамбеној згради површине 42 м² постојећој на кат. парцели бр. 2628, помоћној згради површине 35 м², постојећој на кат. парцели бр. 2628, помоћној згради површине 40 м², на кат. парцели бр. 2628, све уписане у лист непокретности КО Сочице, и то Химзо Калтак са 4/18 идеалног дела и Мехо Калтак са 7/18 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 213 КО Сочице суд је утврдио да је Бајрам Омеровић носилац права својине на породичној стамбеној згради површине 80 м², постојећој на кат. парцели 2895 уписаној у лист непокретности КО Сочице бр. 213 и то у уделу 1/1.

Увидом у препис листа непокретности бр. 214 КО Сочице суд је утврдио да су Хата Омеровић и Бајрам Омеровић носиоци права својине на породичној стамбеној згради површине 48 м², постојећој на кат. парцели бр. 2892/2 и породичној стамбеној згради површине 64 м², постојећој на кат. парцели бр. 2958, обе уписане у лист непокретности КО Сочице и то Хата Омеровић са 2/11 идеалног дела и Бајрам Омеровић са 2/11 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 159 КО Сочице суд је утврдио да је Хајрудин Муратовић носилац права својине на породичној стамбеној згради површине 49 м² и помоћне зграде површине 35 м², обе постојеће на кат. парцели 2077 КО Сочице и то са 1/1 идеалног дела.

Читањем записника о увиђају сачињеног пред истражним судијом Окружног суда у Ужицу Кри. бр. 9/93 од 19.02.1993. године суд је утврдио да је увиђај спроведен у селу Кукуровићи, засеоку Калтаци, које се налази у пограничној зони између државе Југославије и Републике Српске. До границе са Републиком Српском растојање износи око 300м. Са супротне стране засеока Калтаци налази се у приватној кући, на месту „Мустафин гроб“ караула српске војске. По казивању Шабана Калтака негде око 17 часова чуо је два појединачна пуцња који су долазили од куће Шемса Булута, а после тога групно пуцање које је трајало око 10 минута, а да је потом Војска Југославије од карауле Мустафин гроб отворила ватру након чега је непозната група напустила

село. Обиласком места утврђено је да су у потпуности изгореле куће Мехмета Булута Тиме, Џафера Калтака, Хајра Калтака, Мушана Хусовића и Узеира Булута. Џаферу Калтаку је поред куће потпuno изгорела штала. Објекти су изгорели до темеља. На већини непорушених кућа виљиве су рупе од пројектила из ватреног оружја и то на окнима куће Меша Калтака, Рамизе Хоџића, Шабана Калката и Делије Калката.

Читањем записника о увиђају сачињеног пред истражним судијом Општинског суда у Прибоју Кри. бр. 32/93 од 11.04.1993. године суд је утврдио да је увиђај извршен у селу Кукуровић, заселак Калтаци, при чему је поступајући истражни судија констатовао да је више стамбених и помоћних објеката изгорело у пожару. Од Фајика Саковића који је затечен на лицу места добијени су подаци о власницима изгорелих кућа и објеката: Рамиз Хоџић, изгорела кућа, Шабан Калтак, изгорела кућа, штала и амбар, Делија Калтак – изгорела кућа, Калтак Јусо, изгорела кућа и штала, Хуснија Калтак, изгорела кућа, Ибрахим Калтак, изгореле две штале, Ханшо Калтак, изгорела штала и Тиме Булут, изгорела штала.

Читањем решења Привременог органа општине Прибој о образовању комисије за утврђивање пописа кућа и помоћних објеката порушених на територији општине Прибој у последњој деценији бр. 06-32 од 04.07.2003. године суд је утврдио да је наведеним решењем образована комисија за утврђивање пописа кућа и помоћних објеката порушених на територији општине Прибој у последњој деценији, при чему је задатак комисије да Привременом органу општине Прибој достави извештај о утврђеном стању порушених кућа, помоћних објеката на територији општине Прибој у последњој деценији.

Читањем записника Комисије за утврђивање пописа кућа и помоћних објеката порушених на територији општине Прибој у последњој деценији од 15.09.2003. године суд је утврдио да је Комисија констатовала да је власнику Хајду Калтаку 1993. године изгорела до темеља кућа као и два пратећа објекта – две штале; да је власнику Хајрудину Муратовићу 1993. године делимично оштећена кућа, као и да је пратећи објекат - штала срушена до темеља, да је власнику Химзу Калтак 1993. године кућа делимично оштећена, при чему су пратећи објекти - две штале, сушара и колиба изгореле; да је власнику Џафери Калтак 1993. године изгорела до темеља кућа и пратећи објекти штала, колиба и амбар; да је власнику Фериди Хоџићу 1993. године изгорела до темеља, док је пратећи објекат - штала оштећена; да је власнику; да је власнику Бајраму Омеровићу

1993. године оштећена кућа, док је једна штала изгорела до темеља, при чему су две штале, качара и сушара су оштећене.

Читањем Кривичне пријаве Фонда за хуманитарно право од 23.10.2006. године која је поднета Окружном јавном тужилаштву у Ужицу 24.10.2006. године, суд је утврдио да се наведена кривична пријава поднета против НН починилаца у вези догађаја дана 18.02.1993. године у селу Кукуровићи, као и накнадних догађаја у којима су куће становника опљачкане и спаљене.

Читањем дописа Окружног јавног тужилаштва у Ужицу од 27.10.2006. године суд је утврдио да је наведена кривична достављена Тужилаштву за ратне злочине Републике Србије.

Читањем дописа Тужилаштва за ратне злочине КТРН-2/04 од 09.07.2012. године, као и дописа истог тужилаштва КТРН-2/04 од 07.05.2014. године суд је утврдио да је у предистражној фази поступак у вези са догађајем с селу Кукуровићи од 18.02.1993. године.

На околност настанка и сазнања за штетни догађај суд је извео доказ саслушањем тужилаца.

Из исказа тужиоца петог реда **ИСМЕТА ХУСОВИЋА**, саслушаног у својству парничне странке, суд је утврдио да су лета 1992 године у село Кукуровићи, које се налази на тромеђи Републике Србије, Републике Црне Горе и Републике Босне и Херцеговине, дошле јединице Војске Југославије. У то време је започео ратни сукоб на територији Босне и Херцеговине и јединице војске су биле распоређене на обронцима брда изнад самог села, на положају Мустафин гроб, у основној школи у селу, а такође су војници били размештени по кућама, док су се јединице Војске Босне и Херцеговине налазиле у Чајнићу. Војска Југославије је малтретирала, легитимисала и претресала становништво које већински било муслиманско. Петотужилац се иселио из села јануара месеца 1993. године, а фебруара месеца исте године је сазнао да је извршен минобацачки напад на село и да су након тога попаљене многе куће. **Није присуствовао овом догађају**, а претпоставља да је минобацачки напад уследио са положаја Војске Југославије изнад села, јер из другог правца није могао да уследи, ово посебно имајући у виду да су јединице Војске БиХ биле тек код Чајнића, који се од села налази на пет сати хода. Након што се ратни сукоб завшио вратио се у село и утврдио да је његова кућа опљачкана. Она није била директно изложена минобацачком нападу, док је 16 кућа у селу порушено услед минобацачког напада и да су услед напада куће запаљене. Поред

припадника Војске Југославије никога другог није виђао. Не зна у којем правцу је Војска Југославије гађала, али је могла да гађа и Чајнић, али то није могао непосредно да опази, јер није смео да излази из куће.

Из исказа тужиоца осмог реда **ХАЈДА КАЛТАКА** саслушаног у својству парничне странке суд је утврдио да се у критичном периоду Војска Југославије распоредила у селу и изнад села. На брду Мустафин гроб су постављена три минобацача, а војска се налазила и у основној школи и на другим местима у селу. Мештани су доживљавали бројне непријатности у виду легитимисања, а припадници Војске Југославије су „решетали“ напуштене куће и певали песме како би муслиманско становништво заплашили. Село је напустио 18.02.1993. године после минобацачког напада. Као последица напада настао је пожар у којем је изгорело пет кућа и то његова кућа, кућа Мушана Хусовић, кућа Џафера Калтака. Сматра да је напад извршен зольом из непосредне близине, а не са територије Републике Црне Горе или Републике Босне и Херцеговине, а до таквог закључка долази на основу тога што је служио војску. Шабан Калтак му је испричао да је његова кућа гађана са две тромблонске мине, што значи да је гађање извршено из непосредне близине. **Није непосредно опазио** да су припадници Војске Југославије испалили мине критичног дана. У селу није пронађено било какво оружје, нити је било припадника паравојних јединица, већ само припадника војске.

Из исказа тужиоца десетог реда **ХИМЗА КАЛТАКА**, саслушаног у својству парничне странке, суд је утврдио да је десетотужилац током 1992. године и 1993. године радио у Пљевљима и повремено долазио у село Кукуровић. Једном приликом је доживео непријатност када су му припадници војске упутили погрдне речи. Село је запаљено фебруара 1993. године, његова кућа није изгорела, али је оштећена рафалском пальбом. Има посредна сазнања да је село од тада паљено још пет пута од стране Војске Југославије, када су страдале и друге куће. Када се вратио у село све је било покрадено, ничега није било укључујући и стоку. Лим на кући је био оштећен услед рафалне пальбе. Од других мештана је сазнао да у селу није било припадника Војске Републике Српске или паравојних формација.

Из исказа тужиоца осамнаестог реда **БАЈРАМА ОМЕРОВИЋА** саслушаног у својству парничне странке, суд је утврдио да је осамнаестотужилац живео у селу Кукуровићи све до 1993. године у којем је имао кућу која је у штетном догађају у потпуности уништена. Војска СРЈ је у пролеће 1992. године изашла на положаје изнад села Кукуровић и разместила се на положајима Мустафин гроб, Кукорска градина и Лепо

брдо и то је била размештена пешадија, као и минобацачи. Минобацачи су били уперени према селу. Иза границе села су била „очишћена“ од становништва, а није било ни ратних јединица било које од зарађених страна. Највећим делом село Кукуровић је било насељено муслиманским живљем које је било малтретирано од стране припадника војске. Припадници војске су тужиоцу упућивали погрдне речи на националној основи. До штетног догађаја је дошло дана 18.02.1993. године и штету је причинила Војска Југославије. Осамнаестотужилац тада **није био у селу**, а минобацачка граната је завршила у његовој кући и исту је уништила. Приликом минобацачког напада у селу је уништено шест кућа. Тужилац је лично видео распоред минобацачких цеви које су биле уперене ка селу Кукуровић. На основу наведеног, сазнања да иза граничне линије није било непријатељских снага, као и сазнања о малтретирању мештана од стране војске, тужилац је закључио да је критичног дана минобацачки напад на село Кукуровић извршила тадашња Војска Југославије. Није приметио припаднике паравојних формација у селу.

Из исказа тужиоца тринадесетог реда **МЕХМЕДА БУЛАТОВИЋА** саслушаног у својству парничне странке, суд је утврдио да је село напустио 1986. године и да је повремено долазио у село. Када је долазио могао је да примети како су припадници војске малтретирали мештане. Могао је приметити да су минобацачке цеви биле уперене у село. Када се догодио штетни догађај дана 18.02.1993. године, **он није био у селу** и тог дана је његова кућа уништена, а оно што је од покућства остало, то је касније однешено.

Из исказа тужиоца деветог реда **ЦАФЕРА КАЛТАКА** саслушаног у својству парничне странке, суд је утврдио да су у пролеће 1992. године у село Кукуровић дошле јединице Војске Југославије које су се распоредиле у селу и око села на четири положаја: Мустафин гроб, код куће код школе у Кукуровићу и селу Крајчиновићи. Мештани су малтретирани, провоцирани и легитимисани од стране војске, а тужиоцу који је чувао овце је прећено да ће бити убијен ако приђе шуми. Комадант минобацачке јединице је претио грађанима да ће село бити равно као тепсија. Критичног догађаја се пуцало са свих страна, а иза сваког дрвета је био по један војник. Приликом напада на село који је био извршен минобацачким и пешадијским оружјем тужиоцу је била уништена сва стечена имовуна и то кућа, штала, сушара и амбар. Такође су уништене и куће Мехмеда и Узера Булута. Поред куће тужиоца у нападу је уништено још пет кућа.

Из исказа правног следбеника тужиоца трећег реда **РАМИЗА ХОЦИЋА**, саслушаног у својству парничне странке, суд је утврдио да он **није био присутан** штетном догађају. Маја 1992. године војници су га понижавали, легитимисали и малтратирали. То нису били припадници паравојске, већ редовна војска Југославије, а приликом штетног догађаја му је уништена кућа.

Из исказа сведока **ХАМИДА ХУСОВИЋА** суд је утврдио да је сведок током 1992. године и 1993. године повремено, углавном викендом, долазио у село Кукуровић, јер су се у селу налазили његови родитељи. Приликом једног доласка у село 1992. године сведок је приметио да је Војска Југославије смештена у Основној школи. Штетном догађају **није био присутан**. Када је после дошао у село све је било запаљено, а након тога је све ређе долазио у село.

Из исказа сведока **ЈУСА КАЛТАКА** суд је утврдио да је сведок живео у селу Кукуровић све до 1993. године и наступања штетног догађаја. Војска Југославије је дошла у село и распоредила се по целом селу, као и изнад села на Мустафином гробу. Сељани су били малтретирани, а сведок је лично био вређан. Једне зимске вечери је почела пуцњава. Село је било запаљено, при чему је и кућа сведока била запаљена. Како је оружје војска уперила ка селу, сведок је закључио да их је војска попалила.

Из исказа сведока **МЕХА ЦАНОВИЋА** суд је утврдио да је сведок живео у селу до 1993. године, односно до напада на село, јер је у том нападу страдала и његова кућа, а укупно је страдало 9 објеката. Припадници Ужицког корпуса ВЈ су се разместили у селу, формирали су митраљеска гнезда и разместили минобацаче изнад села, као на Мустафином гробу. Сведок претпоставља да су напад извршили припадници резервног састава војске Мештани су, као и сведок лично, доживели низ непријатности. Сведок је видео напад на село из свих праваца, севера, југа, истока и запада.

Суд је поклонио веру исказима саслушаних тужилаца осим у делу у коме су исти тврдили да је Војска СРЈ уништила спорну имовину, обзиром да је њихов исказ у овом делу у супротности са осталим изведенним доказима, односно тужиоци Исмет Хусовић, Хајда Калтак, Бајрам Омеровић, Мехмет Булатовић, Рамиз Хоџић и Хамида Хусовић нису били непосредно пристутни приликом уништавања предметне имовине, а своју тврђу да су предметну имовину уништили припаднице Војске СРЈ заснивају на томе да су исти непосредно пре штетног догађаја били малтретирани од стране припадника Војске СРЈ.

Дакле, у доказном поступку суд је утврдио да су тужиоци власници уништених непокретности у селу Кукуровићи, које се налази на тромеђи Републике Србије, Републике Црне Горе и Републике Босне и Херцеговине, а исте су ближе описане у реферату тужбе. Наведене непокретности уништене су дана 18.02.1993. године када је извршен пешадијски и минобацачки напад на село Кукуровићи, а дана 11.04.1993. године спаљено је још 8 кућа са помоћним објектима. Фонд за хуманитарно право из Београда поднео је кривичну пријаву против више НН починилаца припадника редовног састава Војске Југославије, Окружном Јавном тужилаштву у Ужицу због кривичног дела тешко убиство из ниских побуда као и кривичног дела изазивања националне, расне и верске мржње, раздора и нетрпљивости. Наведену кривичну пријаву, Окружно Јавно тужилаштво проследило је ову кривичну пријаву на надлежност Тужилаштву за Ратне злочине Републике Србије које је својим дописима КТРН 2/04 од 20.03.2012. години и 07.05.2014. године обавестило суд да је у предистражној фази поступак против НН лица у вези са догађајем у селу Кукуровићи од 18.02.1993. године.

Одлучујући предходно о истакнутом приговору застарелости потраживања накнаде штете, суд је нашао да је исти основан. Наиме, чланом 376 Закона о облигационим односима прописано је да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од када је оштећени дознао за штету и за лице које је штету учинило, а у сваком случају да ово потраживање застарева за пет година од када је штета настала. Како се предметни догађај којим је проузрокована штета десио 1993. године и како су тужиоци сазнали за претрпљену штету непосредно након самог догађаја, а тужбу поднели 2007. године, односно након истека рока од три године од када су сазнали за штету, а свакако пет година од када је штета настала, то је у конкретном случају наступила застарелост потраживања накнаде штете. Суд је при том имао у виду одредбу члана 377 став 1 Закона о облигационим односима, којим је предвиђен ткз.привилеговани рок застарелости накнаде штете, односно где је предвиђено да" када је штета проузрокована кривичним делом, а за кривично гоњење предвиђен је дужи рок застарелости, захтев за накнаду штете према одговорном лицу застарева када истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења" али је нашао да се ова одредба не може применити у конкретној правној ствари. Наиме, под одговорним лицем, које предвиђа члан 377 став 1 Закона о облигационим односима не подразумева се само учинилац кривичног дела већ и лице које одговара за штету која је учињена кривичним делом иако само није учинилац тог дела, али само ако је правноснажном пресудом утврђено постојање кривичног дела и окривљени оглашен кривим за кривично дело. Дакле, како је за примену привилегованог рока

застарелости потраживања накнаде штете у односу на одговорно лице, које није и само учинилац кривичног дела, неопходно да се правноснажном пресудом утврди да је учињено кривично дело и да се учинилац огласи кривим, а имајући у виду да поводом догађаја у селу Кукуровићи из 1993. године није правоснажном пресудом утврђено постојање кривичног дела и окривљени оглашени кривим, то у овој правној ствари нема места примени одредбе члана 377 став 1 Закона о облигационим односима. Исто тако, суд је нашао да у предметном случају није наступио прекид застаревања за накнаду штете сходно члану члану 377 став 2 Закона о облигационим односима којим је прописано "да прекид застаревања кривичног гоњења повлачи за собом и прекид застаревања за накнаду штете". Наиме, како се према одредби члана 7 сада важећег Законика о кривичном поступку кривични поступак покреће по захтеву овлашћеног тужиоца, (а исто законско решење предвиђено је и у ранијем Закону о кривичном поступку) односно како је чланом 6 истог закона предвиђено да је јавни тужилац дужан да преузме кривично гоњење када постоји основана сумња да је одређено лице учинило кривично дело за које се гони по службеној дужности, те како се поступак у вези са предметним догађајем налази у предистражној фази (још од 23.11.2004. године до данас), то је суд нашао да није наступио прекид застаревања кривичног гоњења, а сходно томе ни прекид застаревања за накнаду штете. Другим речима, како у конкретном случају кривични поступак није покренут (било захтевом за спровођење истраге, односно наредбом јавног тужиоца), то није наступио прекид застаревања кривичног гоњења, а сходно томе ни прекид застаревања за накнаду штете па се тиме једино могу примењивати општа правила о застарелости потраживања накнаде штете из члана 376 Закона о облигационим односима.

Суд је ценио и истакнути приговор недостатка пасивне легитимације на страни тужене па је нашао да је исти неоснован. Наиме, суд је пошао од одредбе члана 180 став 1 Закона о облигационим односима где је прописано да за штету насталу уништењем имовине физичког лица услед аката насиља или терора одговара држава чији су органи по важећим прописима били дужни да спрече такву штету., као и одредбе члана 133 тада важећег Устава СРЈ где је предвиђено да "Савезна Република Југославија има Војску која брани сувереност, територију, независност и уставни поредак, па како се у конкретном случају, догађај по основу кога тужиоци потражују накнаду штете десио на територији Републике Србије, односно како тадашња војска СРЈ, као правни предходник Војске Србије није спречила настанак штете одбраном своје територије и имовине њених грађана, то је суд нашао да је тужена пасивно легитимисана у овој правној ствари.

Како је суд нашао да је неоснован тужбени захтев тужилаца за накнаду штете, то није основан ни захтев тужилаца за припадајућу камату на тражени износ накнаде штете.

Сходно наведеном, суд је донео одлуку као у изреци пресуде.

Приликом доношења одлуке суд је ценио и остале изведене доказе, али их није посебно образлагао налазећи да исти нису од утицаја на другачију одлуку суда.

Суд је на основу члана чл. 146, 149, 150, 159 Закона о парничном поступку одлучио да тужиоци надокнаде туженој трошкове парничног поступка у износу од 22.500,00 динара, а на име састава одговора на тужбу, све сходно важећој Тарифи и наградама и накнадама за рад адвоката као и определеној вредности предмета спора у овој правној ствари.

Одлуку о предлогу тужилаца за ослобађање од плаћања судских такси, суд је донео имајући у виду да тужиоци уз наведени предлог нису, сходно члановима 164 и 165 Закона о парничном поступку поднели и потпуно уверење надлежног органа о имовном стању као и доказ о члановима домаћинства са којим живи и њихове приходе, којом би доказали да према свом општем имовном стању нису у могућности да плате трошкове парничног поступка, а са друге стране самом чињеницом ангажовања адвоката за заступање у овом спору коме су у смислу одредби важеће Тарифе о накнадама и наградама за рад адвоката тужиоци обавезни да надокнаде адвокатске трошкове за преузете парничне радње, суд изводи закључак да уколико странка имају материјалних могућности да надокнади адвокатске трошкове свом пуномоћнику-адвокату, аналогно има и материјалних могућности за плаћање судских такси.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења дозвољена је жалба Апелационом суду у Београду, а преко овог суда у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ

Ул. Тимочка 15, Београд

Посл. бр.

1016р. *Индиро суд*

39

Врста пошиљке
и број прилога

1 *Упозорење за таку* *у београду* *председник* *05.03.2015.*

Ев. *20.04.2015.г.*

Адреса

арб. Татјана Савчић

R04236
11119 Beograd 34

11119

Београд

Ун. Тришка

бр: 5

РЕОН

01111

АДРЕСНИ КОД

126605

